

Svensk Lungmedicinsk Förenings verksamhetsberättelse
1 januari - 31 december 2008

Styrelsen	Ordförande	Claes-Göran Löfdahl	till april 2010
	Avgående ordförande	Ann Ekberg Jansson	till april 2009
	Vice ordförande	Anne Lindberg	till april 2010
	Kassaförvaltare	Anders Planck	till april 2009
	Vetenskaplig sekreterare	Karl Franklin	till april 2009
	Facklig sekreterare	Kristina Lamberg	till april 2009
	Yngre ledamot	Elke Peters	till april 2010
	Ledamot	Rolf Rosin	till april 2010
	Ledamot	Magnus Löfdahl	till april 2010
	Adjungerad ledamot	Bengt Bergman (sekreterare i vetenskapliga kommittén och representant för kvalitetsgruppen)	
	Adjungerad ledamot	Lennart Hansson (internationella kontakter, svensk delegat i FERS)	
	Adjungerad ledamot	Leif Bjermer (ERS representant)	

Styrelsen har under året haft elva sammanträden varav nio telefonmöten, ett heldagsmöte i Stockholm 23 september, samt ett styrelseinternat 4-5 februari på Hällsnäs konferens, Mölnlycke.

Möten

Under verksamhetsåret har följande föreningsmöten avhållits:

Vår- och årsmöte

Ägde rum den 22-24 april och arrangerades i samverkan med lungmedicinska sektionen på Ryhov länsjukhus, Jönköping.

Årsmötet utsåg Kerstin Ström till hedersledamot i SLMF, för mångårigt förtjänstfullt arbete för oxygenregistret (Swedevox).

Årsmötets fackliga teman

I. Hur gör vi lungmedicin synligt?

II. Nya specialistutbildningen

I. Hur gör vi lungmedicin synligt?

Förändrad form för styrelsearbetet presenterades med organisatoriskt ett antal arbetsgrupper; Utbildningsfrågor, Internationell grupp, Kvalitets – och faktagrupp, PR-grupp, Vetenskaplig kommitté och Chefsgrupp.

Styrelsen fick i uppdrag att återinföra årlig ”lungmedicinsk verksamhetsberättelse” med underlag från samtliga lungmedicinska enheter då ett faktaunderlag för lungmedicin ses angeläget för att kunna synliggöra specialiteten.

Fortsatt arbete med koppling mellan nationella vårdprogram för stora patientgrupper med vidareutveckling till kvalitetsregister, exempelvis KOL-registret är också av stor betydelse. Angeläget att SLMF även fortsättningsvis också bevakar områden som sömnrelaterade andningsrubbningar, infektion/tbc, obstruktiva lungsjukdomar, interstitiella lungsjukdomar mfl. Årsmötet beslutade om en medial policy med målsättning fyra kampanjer: Lungcancer och kvinnor, Rekrytering; behov av lungläkare, Lansering av KOL-registret samt Akut non-invasiv ventilatorbehandling vid respiratorisk insufficiens

II. Nya specialistutbildningen

Lägesrapport från Rolf Rosin, sammankallande i SLMF's utbildningsgrupp. Den nya målbeskrivningen fastställdes 31 mars 2008. Målbeskrivning för lungmedicin finns på SLMF's hemsida. Tre huvudområden: Medicinsk kompetens, Kommunikativ kompetens och Ledarskapskompetens. The ”common trunk” (de tre första medicinska delmålen) + nio specifika grenmål för lungmedicin. Målbeskrivningarna kommer att kompletteras med specialistföreningarnas rekommendationer (”utbildningsböcker”), arbetet pågår inom styrelsens Utbildningsgrupp. Lärandemetoder är att betrakta som obligatoriska och där det finns angivet uppföljning krävs intyg. Det är fem obligatoriska kurser i ämnesområdet lungsjukdomar; 1. KOL, astma, luftvägsallergi, övriga luftvägssjukdomar 2. Lungcancer, tumörsjukdomar i pleura och mediastinum. 3. Respiratorisk insufficiens, respiratorbehandling, oxygen, sömnapné, hypoventilation 4. Infektionssjukdomar i lungor och luftvägar vid normalt och nedsatt immunförsvar, tuberkulos samt ärftliga lungsjukdomar 5. Interstitiella lungsjukdomar.

Utbildande enhet måste kvalitetsgranskas, förmodligen genom SPUR. Extern granskning av den enskilde ST-läkarens kompetens kommer att krävas för godkännande. Utbudet av SK-kurser eller motsvarande måste ökas och innehållet delvis modifieras (kursgivare bör beakta innehållet i målbeskrivningen). Socialstyrelsens föreskrifter/målbeskrivningar hittas lättast via IPULS hemsida.

Höstmöte

Ägde rum den 15-17 oktober och arrangerades i samverkan med lungmedicin på Sahlgrenska Universitetssjukhuset i Göteborg. Utbildningsdagen tema var Yrkesmedicin, yrkesmedicinska lungsjukdomar. SLMF arrangerade och bekostade videoinspelning av utbildningsdagens föreläsningar vilket lades ut som länk från hemsidan som utbildningsprogram. Parallellt med utbildningsdagen hölls registermöte för Swedevox samt Chefsgruppens möte. SLMF's styrelse hade också ett gemensamt möte med Chefsgruppen. På agendan fanns bland annat återinförandet av lungmedicinsk verksamhetsberättelse, en arbetsgrupp bildades med uppdrag att arbeta vidare med frågan.

Det vetenskapliga temat för höstmötet fokuserade på kroniskt obstruktiv lungsjukdom, KOL. SLMF's styrelse hade en egen programpunkt under fredagen, 17 oktober, med information om styrelsens arbete samt presentation av KOL-registret. På agendan fanns också frågan om framtida mötesordning med avseende på nuvarande höst- och vårmöte samt riksstämman. Höstmötet var enligt traditionen ett samarrangemang med Sveriges lungsjuksköterskors intresseförening SLIF.

Svenska Läkarsällskapet Riksstämman

Ägde rum 26-28 november på Svenska Mässan i Göteborg. Årets tema var "Framtidens hälsa – då och nu" samt "Inflammation på gott och ont". Onsdag 26 november presenterades det lungmedicinska programmet vilket inkluderade 13 poster och 14 muntliga presentationer. SLMF inbjöd samtliga yngre forskare som presenterat vetenskapligt arbete i form av poster eller muntligt föredrag till gemensam middag på onsdagen. Vid middagen deltog från styrelsen ordförande Claes-Göran Löfdahl, avgående ordförande Ann Ekberg Jansson, vetenskaplige sekreterare Karl Franklin samt Lennart Hansson.

Utbildningsfrågor

Nya Specialistutbildningen

Utbildningsgruppen med ledning av Rolf Rosin har genomfört ett omfattande arbete med utarbetande av målbeskrivningen enligt socialstyrelsens riktlinjer. Målbeskrivningen för ST-utbildning i lungmedicin samt kompetensportföljen är nu åtkomliga via länk från SLMF's hemsida. Arbetet i styrelsens Utbildningsgrupp fortsätter med utarbetande av SLMF's rekommendationer, utbildningsbok, samt en kravspecifikation för ST-utbildande enheter.

Under 2008 har de två första SPUR-inspektörerna för lungmedicin utbildats; Ann Ekberg Jansson, Göteborg, och Synnöve Bergentz, Lindesberg. Arbetet inför de första SPUR-inspektionerna har påbörjats och den första kommer preliminärt att äga rum under 2009. SLMF är ålagda att granska samtliga utbildande enheter varför det finns ett behov av ytterligare ett antal SPUR-inspektörer inom lungmedicin. Intresseförfrågan för anmälan till kommande utbildningstillfälle samordnas via Utbildningsgruppen.

Från Socialstyrelsen finns krav på externa granskare inom samtliga specialiteter för granskning av dokument och intyg angående tjänstgöring, kurser och vetenskapligt arbete för att nå specialistkompetens. Arbetet för rekrytering av externa granskare inom lungmedicin har påbörjats under hösten 2008.

SK kurser 2008

Lungcancer, Karolinska Universitetssjukhuset, Huddinge, februari
Tuberkulos, Karolinska Universitetssjukhuset, Solna, september

Övriga kurser

Fördjupningskurs /postgraduatekurs om KOL arrangerades i samverkan mellan SLMF och Boeringer Ingelheim 30-31 januari, tema diagnostik och uppföljning. Hemrespiratorkurs hölls i Smygehuk 16-18 april.

Specialistexamen

Specialistexamen anordnades. Fyra personer genomförde skriftliga delen och tre av dessa gjorde den muntliga tentamen i Lund 31 mars. Den fjärde examinanden har beviljats att genomföra sin muntliga examen 2009.

Stipendier

SLMF delade ut stipendier för bästa postrar och bästa muntliga föredrag vid det lungmedicinska programmet på Läkarsällskapets Riksstämma 2008. Stipendier tilldelades Kristina Lamberg, Uppsala, och Michico Mori, Lund, för de två bästa postrarna samt till Linnea Hedman, Sunderbyn, och Stefan Barath, Umeå, för de två bästa muntliga föredragen. Samtliga pristagare fick 1000 kronor.

Vetenskapliga kommittén

Vetenskapliga kommittén har under året bestått av: Thomas Sandström, Umeå (ordförande), Bengt Bergman, Göteborg (avgående sekreterare) Claes-Göran Löfdahl, Lund, Sven Larsson, Göteborg (avgående), Anders Linden, Göteborg, Christer Jansson, Uppsala, Umeå, Barbro Dahlén, KI, Stockholm, Per Jakobsson, Linköping, Lars-Gunnar Larsson, Sunderbyn Luleå, Kjell Larsson, IMM, Stockholm, Anders Andersson, Göteborg (forskarstuderande), Caroline Ogart, KS, Stockholm (yngre disputerad forskare), Marie Ekberg Aronsson, Lund (yngre disputerad forskare), Karl Franklin, Umeå (vetenskaplig sekreterare i SLMF).

Under året har följande arbetsgrupper rapporterat till VK: Andningssviktregistret (Marie Ekberg Aronsson), Alfa-1 antitrypsinregistret (Eeva Piitulainen), Nationellt program för tuberkulos (Lars-Olov Larsson), Svenska planeringsgruppen för lungcancer (Bengt Bergman) och Kvalitetsregister vid KOL (Ann Ekberg Jansson).

Remisser

Förändrad remisshantering med presentation av remisser på hemsidan och ”remissbrevlåda” med möjlighet att lämna synpunkter på inkomna remisser har ej genomförts under 2008. Ett stort antal remisser har inkommit till SLMF från bland annat Socialstyrelsen, Svenska Läkarsällskapet och Läkarförbundet. Majoriteten av dessa remisser har varit av allmän karaktär utan lungmedicinskt fokus. Styrelsen har beslutat att prioritera och besvara endast remisser som bedöms ha lungmedicinskt intresse.

Besvarade emisser 2008:

”Riktlinjer för SPUR-inspektion....” – besvarats via Utbildningsgruppen och Rolf Rosin

”Klinisk forskning....” Claes-Göran Löfdahl har lämnat remissvar för SLMF’s räkning, medverkar också i svar från Hjärt-Lungfonden

”Kvalitetsindikatorer for god vård..” besvarad i samverkan med Ann Ekberg Jansson (registerhållare KOL-registret)

”Handlingsplan för jämställt specialistval...” besvarad

Remissansvarig i styrelsen: Kristina Lamberg har ersatt Anne Lindberg från april 2008. Remisser har besvarats i samverkan med styrelsen och dess arbetsgrupper

Medlemsfrågor

Medlemsantalet var vid årets slut, 31 december 2008, totalt 465 varav associerade medlemmar 54. Under året har elva nya medlemmar tillkommit, varav en associerad medlem.

Nya medlemmar:	Ola Attman	Helga Asgeirsdottir
	Linda Appelberg	Ruzica Mitrovic
	Lin-Ling Zhao	Fredrik Johansson
	Apostolos Bossios	Ghadeer Thabet
	Niklas Segelstorm	Stephanie Mindus

Nya associerade medlemmar: Karin Ersson

Arkivarie

Förenings arkivarier är Gunnar Boman och Berit Blom Bulow

Arbetsgrupper

Arbetsgrupp för utbildningsfrågor: Rolf Rosin (sammankallande), Synnöve Bergentz, Lennart Hansson och Ann Ekberg Jansson

Arbetsgrupp för Kvalitets- och Faktagrupp: Lennart Hansson (sammankallande), Bengt Bergman

Arbetsgruppen för PR, för närvarande vilande

Internationella frågor: Lennart Hansson

Chefsläkargruppen: Lennart Nilholm (ordförande)

KOL-registret

Ursprunglig initiativtagare till KOL-registret var Origos expertgrupp för KOL medan SLMF sedan 2007 är uppdragsgivare och utser ledarskap. Registret leds av en styrgrupp där SLMF:s

ordförande ska sitta med. Ann Ekberg Jansson har under året varit ordförande i styrgruppen för det fortsatta utvecklingsarbetet. Under 2008 har också Ann Ekberg Jansson utsetts till registerhållare varvid enligt regelverket det ekonomiska stöd som erhållits från Sveriges Kommuner och Landsting, SKL, läggs i registerhållarens hemlandsting, Västra Götaland (tidigare registerhållare hemmahörande i Östergötland). Registret ska innehålla både slutna och öppenvårdsdata. Variabelarbetet har färdigställts och de första testkörningarna av registrets öppenvårdsdel har startat hösten 2008. En koordinator för KOL-registret, Leif Strömberg, har anställts på halvtid. Under hösten 2008 har viktiga arbetsuppgifter varit implementering av KOL-registret samt rekrytering av öppenvårdenheter för deltagande. Intresset har varit stort, hittills har över hundra enheter anmält intresse för att medverka när registret startar "i skarpt läge".

Medel för planeringsarbete och start av KOL-registret har hittills beviljats från Hjärt-Lungfonden (700 000 kronor), SKL (400 000 kronor), SLMF (100 000 kronor) och Hjärt-Lungsjukas riksförbund (50 000 kronor). Registerhållaren har ansökan om medel från SKL för fortsatt utvecklingsarbete och drift av KOL-registret.

Övrigt

Förutom formella remisser har styrelsen och arbetsgrupperna i samråd med styrelsen besvarat ett antal förfrågningar rörande bland annat den nya specialistutbildningen, skrivelse från EU mm.

Ordförande Claes-Göran Löfdahl har inbjudits till ST-läkarforum arrangerat av läkemedelsindustrin för att informera om SLMF. Kristina Lamberg har representerat SLMF vid Socialstyrelsens möte om utredning av lungcancer.

Ordföranden har ordet

I en tid när världsekonomin har fallerat och många förhoppningar har grusats, och då svensk sjukvård kämpar under ständiga ekonomiska reduktioner, har svensk lungmedicinsk förening arbetat framåt med entusiasm och framtidstänkande. Styrelsen och medlemmarna har visat att inga ekonomiska svårigheter kan blockera framtidsviljan. Vi har varit i fronten bland svenska specialistföreningar, när det gäller att utveckla framtidens specialistutbildning, och vi arbetar för att förbättra förhållandena för landets lungmedicinare. Styrelsearbetet har varit inspirerande, och många goda idéer har diskuterats och genomförts. Vi har också under det gångna året på många platser i landet sett ett trendbrott vad gäller antalet ST-läkare, och inte minst ovannämnda ST-läkarforum visade att vi nu har minst 50 ST-läkare inom lungmedicin och allergologi, som med entusiasm tar sig an framtidsfrågorna.

Vi ser fram med goda krafter och fina idéer mot framtiden för svensk lungmedicin, medvetna om att vi alla behöver fortsätta att stärka banden i specialiteten, att lotsa in nya kollegor och att med forskning utveckla kunskapen inom vår specialitet, allt till gagn för alla patienter som lider av lungmedicinska åkommor

Claes-Göran Löfdahl, ordförande i SLMF